

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Petri Canisii De Societate Iesv

Rader, Matthäus

Monachii, 1614

II. Nuncius Apostolicus ad Germaniæ Principes legatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70957)

NVNCIVS APOSTO-
LICVS AD GERMANIÆ
PRINCIPES LEGA-
TUR.

CAPVT II.

EP. 13.
LXV.

PLVS IV. P. M. pro Germaniis passim laborantibus sollicitus, vt in religionis Catholicæ professione pseuerantes ad constantiam hortaretur, dubios & hærentes firmaret, exerrantes in viam reuocaret, ex occasione præsentis tum Canisij ratus è re Christiana fore, si illum cum auctori- tate sui nominis in Germanias able- garet, qui principes, dynastasq; Im- perij coram adiret, suamq; Pontifi- cis curam & sollicitudinem, datis ad eosd. literis explicaret, & ad auitam pietatem vel retinendam, vel restau- randam hortaretur. Canisi^o suscepto legationis officio, regulos Germa- niæ passim conuenit, Pontificis stu-
dium

dium erga salutem cum singulorum
 priuatam, tum omnium communē
 exposuit, neq; pœnitendas res effe-
 cit, quod ipse, quamuis permodestē,
 vt solet, attigit, cum in hæc verba de
 se scripsit: *Et si vero, inquit, multis an-
 nis hoc saxum Augusta volui, multorumq;
 gratiam in Euangelico munere mihi concili-
 aui; tamen in loca vicina & dissita proficis-
 ci subinde debui quemadmodum in Bauari-
 am, Sueuiam, Rhatiam, Austriam, Poloni-
 am, Franconiam, donec tandem Pius IV. Pō-
 tifex hoc mihi negotium Romæ dedit, vt
 precipuos Germania Principes, quibus & ip-
 se scribebat, coram accederem, ac eorum ani-
 mos in religione Catholica promouenda cō-
 firmarem. Igitur in Westphaliam vsq; pere-
 grinandum fuit, ubi & in Geldriam pene-
 traui, & satis laboriosam sensi profectiōnem,
 comite ex nostris vno contentus. Quidquid
 autem in his itineribus, quæ suis periculis
 non caruerunt, rectē & feliciter à me gestum
 est præpotentis Dei gratia, & virtute singu-
 lari gestum esse testor, ego nihil ex his mihi*

K 3 arrogo,

arrogō, vtpote seruus inutilis. Non assum-
psit in comitatum officia aulica, nec
vllam accersuit ab externo splen-
dore auctoritatem, vnico Socio no-
stræ familiæ comitatus: modestia
& virtute sibi dignitatem; auctori-
tatem legationi accessuram non fal-
so opinatus. Venit in eadem profe-
ctione Coloniam Agrippinam, vt ex
Academicis illic monumentis per
Io. Hasium, quem supra posui, cog-
nouit. Coloniae CIO. IO. LXVI. XIX.
Cal. Febr. Academicis Patribus, & ci-
uili Magistratui, Pij Pontificis aucto-
ritatem exhibuit, qua monebantur,
vti Canisio fidem haberent, & capi-
ta suo Pontificis nomine perscripta
præscriptaq; diligenter exequeren-
tur. Nec fuere amplius septem, mini-
mè sane silentio premenda, quod
plurimum videantur ad multorum
institutionem valere.

- I. Primum, vtinemo vel ad docen-
dum pro concione populum in tem-
plo,

plo, vel ad erudiendam iuuentutem in Gymnasiis & Academia admitteretur, de cuius honesta vita, integritate morum, & Catholica pietate nõ constaret.

Deinde, vt scripta, quæ vel morum disciplinam labefactarent, vel Romanæ sinceræq; doctrinæ obstarerent, vnà cum librariis, qui huiusmodi chartas vel clanculũ vel aperte in urbem inferrent proscriberentur.. II.

Præterea, vt alienis à Catholica religione locus in vrbe non esset, forasq; eliminarentur.. III.

Quarto, ne quis clancularius præco seu Lutheri seu Caluini, seu cuiuscunq; alienæ sectæ vrbe, domo, tecto reciperetur.. IV.

Insuper vt in hostes religionis Catholicæ seuera edicta ponerentur, contraq; venire ausi grauiter punirentur.. V.

Academici quoque viderent, ne VI.
K 4 quem

quem ad vllum publici honoris gradum in quatuor supremis literarum disciplinis Theologiæ, Canonum, Iuris Ciuilis prudentiæ & Medicinæ admitterent, qui recusaret, ex præscripto Concilij Tridentini formula, quid crederet, damnaretue, profiteri.

VII. Postremo ne sacerdotia, quæ beneficio iureq; suo Pontifex conferre soleret, cuiquã assignarentur, q ex præscripto Pontificis, legumque auctoritate docere nollet, & vti prælectionum disputationumq; publicarũ, præsertim in Theologicis maior ratio haberetur.

His cognitis, cum Academici, vrbaniq; Magistratus frequentes in Consilium iuissent, inter se collocti, Canisio vt internuncio Apostolico primum gratias egerunt de labore, eorum gratia suscepto; deinde prolixè omnia promiserunt facturos, seseq; in auctoritate Pontificis,

vii

vti semper ante hac fuissent, in posterū futuros, omnibusq; eius mandatis obsecundaturos. Multum hæc legatio Canisij profuit Coloniae, in auita pietate perseueranti, prodestq; hodie. Erant illa, quæ exposuit, etiam publica Notariorum Romanorum auctoritate signata, quorum post defunctionem legationis Canisius duo exempla Collegio Coloniensi reliquit. Secundum hæc ad Cliuiæ, Iulix, Montiumq; Principem Guilielmum profectus, ab eo discit Pium Pontificem, v i. Idus Decembres c i o. i o. l x v. vixisse: proinde obita legatione Coloniæ reuersus Catechesin suam dudum vulgatam recognouit, ac Senatui inscriptam dedicauit. Quæ interim Nouiomagi patrio solo per illam excursionem egerit, infra lib. extremo perscribemus.